

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 10. marta 2022. godine
Br. ref.:RK 1957/22

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSI

u

slučaju br. KI192/21

Podnosilac

Kurtesh Veliu

**Ocena ustavnosti rešenja Vrhovnog suda Kosova
Rev. br. 224/2020 od 8. juna 2021. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Kurtesh Veliu, sa prebivalištem u opštini Gnjilane, koga zastupa Ramiz Suka, advokat iz Prištine (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud) Rev. br. 224/2020 od 8. juna 2021. godine u vezi sa rešenjem Apelacionog suda Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud) Ac. br. 6200/2020 od 5. januara 2021. godine i rešenjem Osnovnog suda u Gnjilanu (u daljem tekstu: Osnovni sud) C. br. 932/2013 od 9. oktobra 2020. godine.
3. Osporeno rešenje Vrhovnog suda je podnosiocu zahteva uručeno 6. jula 2021. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporenog rešenja kojim su podnosiocu zahteva navodno povređena prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Sudom

6. Dana 23. oktobra 2021. godine, podnosilac zahteva je putem pošte dostavio zahtev Sudu.
7. Dana 4. novembra 2021. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Vrhovnom sudu.
8. Dana 8. novembra 2021. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Remziju Istrefi-Peci za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednica je imenovala Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvete Gërxhaliu-Krasniqi (predsedavajuća), Safet Hoxha i Radomir Laban.
9. Dana 12. novembra 2021. godine, Sud je tražio od podnosioca zahteva da dostavi Sudu potpisani obrazac zahteva.
10. Istog dana, Sud je od Osnovnog suda u Gnjilanu (u daljem tekstu: Osnovni sud) tražio povratnicu koja dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporeno rešenje Vrhovnog suda.
11. Dana 25. novembra 2021. godine, Sud je primio od podnosioca zahteva potpisani obrazac zahteva.

12. Dana 6. decembra 2021. godine, Sud je primio od Osnovnog suda povratnicu koja dokazuje da je podnosilac zahteva osporeno rešenje Vrhovnog suda primio 6. jula 2021. godine.
13. Dana 8. decembra 2021. godine, Sud je tražio od Osnovnog suda kompletan spis predmeta.
14. Dana 22. decembra 2021. godine, Sud je primio kompletan spis predmeta od Osnovnog suda.
15. Dana 16. februara 2022. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.
16. Dana 22. februara 2022. godine, Sud je vratio spis predmeta Osnovnom sudu

Pregled činjenica

17. Dana 26. oktobra 2013. godine, podnosilac zahteva je zajedno sa svojim sinom K.V. podneo Osnovnom sudu tužbu protiv tuženih S.S. i T.S., za naknadu materijalne i nematerijalne štete zbog teške telesne povrede kao rezultat fizičkog sukoba.
18. Dana 28. septembra 2020. godine, podnosilac zahteva je u svojstvu tužioca primio poziv za ročište za glavnu raspravu, čije održavanje je zakazano za 8. oktobar 2020. godine.
19. Dana 5. oktobra 2020. godine, ovlašćeni zastupnik podnosioca zahteva je putem pošte dostavio Osnovnom sudu podnesak kojim ga je: (i) obavestio da je primio poziv za ročište od 8. oktobra 2020. godine; i (ii) informisao ga o svojoj sprečenosti da prisustvuje tom ročištu zbog toga što je za isti datum bilo određeno da treba da učestvuje na druga dva ročišta u Osnovnom sudu u Prištini; i kao rezultat toga (iii) predložio Osnovnom sudu da se ročište zakazano za 8. oktobar 2020. godine odloži za neki drugi datum.
20. Dana 9. oktobra 2020. godine, Osnovni sud je rešenjem [C. br. 932/2013], tužbu podnosioca zahteva za naknadu štete protiv tuženih S.S. i T.S. smatrao povučenom.
21. Osnovni sud je ocenio da iako su tužilac i punomoćnik [podnosilac zahteva] uredno pozvani, što se dokazuje povratnicom, koju su, kako navodi, primili 28. septembra 2020. godine, isti nisu opravdali svoj izostanak sa ročišta za glavnu raspravu. Shodno tome, Osnovni sud je, na osnovu stava 3. člana 423. Zakona br. 03/L-006 o parničnom postupku (u daljem tekstu: ZPP), koji utvrđuje da *“Ukoliko tužilac ne dolazi na glavnom pretresu i ako je uredno pozvan smatra se da je povukao tužbu, osim kada tuženi izjavi da traži da se glavni pretres stvari vodi u odsustvu tužioca”*, tužbu podnosioca zahteva smatrao povučenom.

22. Istog dana, Osnovni sud je primio podnesak ovlašćenog zastupnika podnosioca zahteva od 5. oktobra 2020. godine u vezi sa njegovim predlogom za odlaganje sudskog ročišta od 8. oktobra 2020. godine.
23. Dana 17. oktobra 2020. godine, ovlašćeni zastupnik podnosioca zahteva podneo je Osnovnom sudu predlog za vraćanje predmeta [C. br. 932/13] u predašnje stanje, kojim je obavestio taj sud da nije bio u mogućnosti da prisustvuje ročištu od 8. oktobra 2020. godine zbog zastupanja u druga dva predmeta u Osnovnom sudu u Prištini, na ročištima koja su održana istog datuma.
24. Dana 19. oktobra 2020. godine, podnosilac zahteva je protiv rešenja [C. br. 932/2013] Osnovnog suda od 9. oktobra 2020. godine, kojim je njegov tužbeni zahtev smatran povučenim, izjavio žalbu Apelacionom sudu. Podnosilac zahteva je u svojoj žalbi naveo povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primenu materijalnog prava.
25. Dana 28. oktobra 2020. godine, Osnovni sud je rešenjem [C. br. 932/13] odbio, kao neosnovan, predlog podnosioca zahteva za vraćanje u predašnje stanje. Osnovni sud je na osnovu članova 129. i 130. ZPP-a, obrazložio da: *"[...]ne postoji razuman razlog zbog kojeg bi sud mogao da prihvati vraćanje u predašnje stanje jer uz zahtev nije priložio nijedan relevantan dokaz na osnovu kojeg bi se potkrepljivali navodi iz ovog zahteva, ali pošto je u sadržaju ovog zahteva dostavljeno više razloga da je punomoćnik tužilaca obavestio tužioce o razlozima svog nedolaska na ročište dana 08.10.2020. godine, kao i da su tužioci obavestili svog punomoćnika da se već neko vreme nalaze u sudu, ali nijedan od ovih navoda nije izneo punomoćnik tužioca utemeljeno sa relevantnim dokazima"*.
26. Nakon toga, Osnovni sud je naveo da *"nije našao dovoljne razloge povodom zahteva punomoćnika tužilaca za odlaganje ročišta, zahtev podnet poštom dana 05.10.2020. godine dok je primljen u sudu 09.10.2020. godine (što znači da je zahtev za odlaganje u sudu primljen dan nakon ročišta koje je sud zakazao za 08.10.2020. godine), jer punomoćnik tužioca ovom zahtevu nije priložio nijedan dokaz kojim bi potkrepiio svoje tvrdnje o odlaganju ročišta, a samim tim i izostanku na ročištu, iz razloga što je isti u ovom zahtevu kao razlog za odlaganje ročišta naveo da je 08.10.2020. godine su zakazane i dva predmeta u Osnovnom sudu u Prištini, ali da ovom zahtevu nije priložen nijedan dokaz koji bi dokazao da je istog dana i u isto vreme angažovan u ovom sudu za gore navedene predmete"*.
27. U pravnoj pouci rešenja [C. br. 932/13] Osnovnog suda od 28. oktobra 2020. godine, kojim je odbijen predlog za vraćanje u predašnje stanje, podnosilac zahteva je poučen da protiv tog rešenja nije dozvoljena žalba.
28. Dana 5. januara 2021. godine, Apelacioni sud je rešenjem [AC. br. 6200/2020], odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva protiv rešenja [C. br. 932/13] Osnovnog suda od 9. oktobra 2020. godine, kojim je njegov tužbeni zahtev smatran povučenim, i potvrdio poslednje navedeno rešenje, sa obrazloženjem da ono nije zahvaćeno bitnim povredama odredaba parničnog postupka i drugim povredama navedenim u njegovoj žalbi.

29. Apelacioni sud je naveo da je punomoćnik podnosioca zahteva blagovremeno obavešten o održavanju ročišta za glavnu raspravu od 8. oktobra 2020. godine. Povodom navoda iznetih u žalbi da je punomoćnik podnosioca zahteva podneskom obavestio Osnovni sud o sprečenosti da prisustvuje ročištu, Apelacioni sud je utvrdio da je njegov podnesak pristigao u sud jedan dan nakon održavanja ročišta i da tom podnesku nije priložio nijedan konkretan dokaz kojim bi se potkrepili ovi navodi.
30. Apelacioni sud je dalje naveo: *“Dužnost suda se sastoji u redovnom obaveštavanju stranaka o vremenu održavanja ročišta, kao i utvrđivanju njihovog prisustva/odsustva, a samim tim i ispunjenosti uslova za održavanje ročišta, dok su stranke dužne da vodi računa o odazivu na pozive suda i da prisustvuje sudskim ročištima na kojima su stranke, naprotiv, u prisustvu ovih propusta, sud može preduzeti procesne radnje kao u konkretnom slučaju, kada je tužbu tužilaca smatrao povučenom”*. Iz tih razloga, Apelacioni sud je potvrdio rešenje [C. br. 932/13] Osnovnog suda od 9. oktobra 2020. godine.
31. Dana 18. februara 2021. godine, podnosilac zahteva je protiv rešenja [AC. br. 6200/2020] Apelacionog suda od 5. januara 2021. godine podneo reviziju Vrhovnom sudu zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.
32. U kontekstu povrede odredaba parničnog postupka, podnosilac zahteva je naveo da je podnesak kojim je obavestio Osnovni sud o sprečenosti da prisustvuje ročištu od 8. oktobra 2020. godine, poslat sudu preporučenom poštom dana 5. oktobra 2020. godine. U tom smislu, podnosilac zahteva se pozvao na stav 2. člana 127. ZPP-a, kojim je utvrđeno: *“Ukoliko je predstavka dostavljena putem pošte preporučenim pismom ili telegrafskim putem, dan uručenja u pošti se smatra kao dan uručenja sudu kome je upućena”*. Nakon toga, podnosilac zahteva je u svojoj reviziji precizirao da je on obavestio Osnovni sud tri (3) dana pre održavanja ročišta.
33. Takođe, podnosilac zahteva je u svojoj reviziji naveo da je sam podnosilac zahteva [Kurtesh Velju], dana 8. oktobra 2020. godine, bio prisutan u zgradi suda i da su mu službenici suda saopštili sledeće: *“Današnje ročište nije održano, za sledeće ročište bićete uredno pozvani pozivom”*.
34. Dana 8. juna 2021. godine, Vrhovni sud je rešenjem [Rev. 224/2021] odbio, kao neosnovanu, reviziju podnosioca zahteva.
35. Vrhovni sud je našao: *“Prvostepeni sud je u ovom pravnom predmetu zakazao ročište za glavni pretres za 8.10.2020. godine, koje nije održano, a stranke su obaveštene za naredno ročište zakazano za 28.09.2020. godine, na kom ročištu nisu bili prisutni ni tužioci ni njihov punomoćnik advokat Ramiz Suka, iako su uredno pozvani, a izostanak nisu opravdali”* i da je u smislu stava 3. člana 423. ZPP-a, prvostepeni sud, odnosno Osnovni sud pravilno smatrao povučenom tužbu tužilaca.

36. U nastavku, povodom navoda podnosioca zahteva koji se odnose na podnesak kojim je on obavestio Osnovni sud o izostanku pravnog zastupnika sa ročišta od 8. oktobra 2020. godine, Vrhovni sud je ocenio: *"[...] ovaj podnesak na koji se poziva punomoćnik tužioca [podnosioca zahteva] je podnet sudu 09.10.2020. godine, odnosno 1 (jedan) dan nakon održanog ročišta, o čemu nije obavestio prvostepeni sud na vreme u vezi njegovog odsustva na glavnom pretresu". Vrhovni sud je u suštini utvrdio: "Pored toga, ovom podnesku nije priložen nijedan konkretan dokaz kojim bi se ove tvrdnje potkrepile".*

Navodi podnosioca zahteva

37. Podnosilac zahteva navodi da je osporenim rešenjem Vrhovnog suda u vezi sa rešenjem Apelacionog suda od 5. januara 2021. godine i rešenjem Osnovnog suda od 9. oktobra 2020. godine, povređeno njegovo pravo zagarantovano članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava.
38. Podnosilac zahteva u vezi sa odlukama redovnih sudova navodi sledeće: *"[...] zastupnik tužioca obaveštava tužioca [podnosioca zahteva], da se prijavi u sud, na dan kada će se održati ročište. Tužilac [podnosilac zahteva] obaveštava sud, obaveštava policajca koji održava red u sudu, govoreći mu: sada imam ročište, da li mogu da odem na ročište. Čuvar poziva telefonom kancelariju sudije predmeta, na pitanje da li stranka može doći na ročište. Čuvar u sudu obaveštava tužioca da se ročište neće održati i da će predmet preuzeti drugi sudija; bez preterivanja i bez vulgarnosti: tužilac pre povratka kući od suda je uzeo rešenje kojim se smatra da je povukao tužbu".*
39. Podnosilac zahteva dalje tvrdi: *"[...] za datum 08.10.2020. godine su mi zakazana još dva ročišta od strane Osnovnog suda u Prištini, koja su prethodno odložena zbog pandemije i da u Gnjilanu u Osnovnom sudu ne mogu zastupati. Kao dokaz dostavio sam podnesak od 05.10.2020. godine. Iz gore navedenog, podnesak tužioca je Osnovnom sudu u Gnjilanu dostavljen tri dana pre ročišta. Na osnovu odredbi člana 127. tačka 2. ZPP-a navodi se: Ukoliko je predstavka dostavljena putem pošte preporučenim pismom, dan uručenja se smatra da je sud primio kao urednu".*
40. Pored toga, podnosilac zahteva navodi da je: *"[...] tužilac [...] otišao u sud 08.10.2020. godine, zastupnik tužioca je obavestio sud tri (3) dana pre održavanja ročišta, podneskom od 05.10.2020. godine, dok sudovi smatraju da tužilac nije došao na ročište, da je neutemeljen na zakonu i istovremeno je krivično delo – zloupotreba službene dužnosti".*
41. Na kraju, podnosilac zahteva traži: *"Da se usvoji tužbeni zahtev tužilaca da se ponište odluke: Osnovnog suda u Prištini, Apelacionog suda i Vrhovnog suda Republike Kosovo. Odluke su suprotne bilo kojoj zakonskoj odredbi, ali i Ustavom Republike Kosovo kako je navedeno u ovom tekstu. NARO NIHI FACTO, NARO TE BI IUS".*

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.
2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.
3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.
4. Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.
5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.
6. Besplatna pravna pomoć će se omogućiti svim licima koja za to nemaju dovoljno sredstava, ako je takva pomoć neophodna za obezbeđivanje efikasnog pristupa pravdi.
7. Sudski postupci koji se odnose na maloletnike se regulišu zakonom, poštujući posebne uredbe i procedure za maloletnike.

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6. (Pravo na pravično suđenje)

1. Svako [...] ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku [...].

Zakon br. 03/L-006 o parničnom postupku [objavljen u Službenom listu od 20. septembra 2008. godine]

Član 99.

[...]

99.2 Predstavke trebaju da budu razumljiva, i da sadrže sve što je potrebno i omogućava postupanje prema njima. One trebaju posebno da sadrže: ime suda, ime i prezime (naziv pravnog lica) stranke, njihovih zakonskih zastupnika ili ovlašćenih ako ih imaju, predmet spora, sadržaj izjave i potpis podnosioca predstavke.

99.3 Ukoliko izjava sadrži neki zahtev, stranka treba u predstavi da pokaže činjenice na osnovu kojih bazira zahtev, kao i dokaze kada je potrebno nešto tako.

[...]

Član 127.

[...]

127.2 Ukoliko je predstavka dostavljena putem pošte preporučenim pismom ili telegrafskim putem, dan uručenja u pošti se smatra kao dan uručenja sudu kome je upućena. Ukoliko je predstavka dostavljena putem telefaksa kao dan uručenja se smatra dan kada je telefaks primljen na sudu.

[...]

Član 129.

129.1 Ukoliko stranka ne ide uopšte a ročište ili izgubi rok za izvršenje neke parnične radnje i iz tog razloga izgubi pravo da kasnije izvrši parničnu radnju vezanu rokom, sud će dozvoliti ovoj stranci, po njenom predlogu, da kasnije izvrši tu radnju, ukoliko konstatuje da postoje opravdani razlozi koji se nisu mogli utvrditi a ni izbeći.

[...]

Član 423.

[...]

423.3 Ukoliko tužilac ne dolazi na glavnom pretresu i ako je uredno pozvan smatra se da je povukao tužbu, osim kada tuženi izjavi da traži da se glavni pretres stvari vodi u odsustvu tužioca.

[...].”

Ocena prihvatljivosti zahteva

42. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, predviđeni Zakonom i dalje precizirani Poslovníkom.

43. Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. Ustava, koji propisuju:

“(1) Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

(7) Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

44. Sud se dalje poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47.

[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48.
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49.
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”.

45. Što se tiče ispunjenja ovih zahteva, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva: ovlašćena strana; da osporava rešenje [Rev. br. 224/2020] Vrhovnog suda od 8. juna 2021. godine; da je naglasio prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređena; da je iscrpeo sva pravna sredstva propisana zakonom; i da je podneo svoj zahtev u zakonom određenom roku.
46. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su propisani u pravilu 39. [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika. Stav (2) pravila 39. Poslovnika utvrđuje uslove na osnovu kojih Sud može razmatrati zahtev, uključujući i uslov da zahtev nije očigledno neosnovan. Konkretno, stav (2) pravila 39. Poslovnika propisuje:
- “(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.*
47. Na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP), ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao *“očigledno neosnovan”* u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može da sadrži. S tim u vezi, bilo bi tačnije kada bi se o istima govorilo kao o *“očigledno neosnovanim navodima”*. Poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi *“četvrtog stepena”*; (ii) navodi koje karakteriše *“jasno ili očigledno odsustvo povrede”*; (iii) *“nepotkrepljeni ili neobrazloženi”* navodi; i na kraju, (iv) *“haotični ili nategnuti”* navodi. Ovaj koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao *“očigledno neosnovan”* i specifičnosti četiri gore navedene kategorije navoda kvalifikovanih kao *“očigledno neosnovani”* koje su razvijene sudskom praksom ESLJP-a, Sud je usvojio i u svojoj sudskoj praksi, uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve KI40/20, podnosilac *Sadik Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine; KI163/18, podnosilac *Kujtim Lleshi*, rešenje o neprihvatljivosti od 24. juna 2020. godine; KI21/21, podnosilac *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. aprila 2021. godine, i KI107/21, podnosilac *Ramiz Hoti*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. oktobra 2021. godine.
48. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno pri oceni da li je zahtev očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će najpre podsetiti na suštinu slučaja sadržanog u ovom zahtevu i relevantne navode podnosioca zahteva, prilikom čije ocene će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu

sa kojom je on, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.

49. U tom smislu, i na početku, Sud podseća da su okolnosti konkretnog slučaja povezane sa tužbenim zahtevom podnosioca zahteva za naknadu štete kao rezultat telesne povrede, koji je podnet Osnovnom sudu protiv tuženih S.S. i T.S.. Na osnovu spisa predmeta proizilazi da je za ročište za glavnu raspravu bilo zakazano da se održi 8. oktobra 2020. godine i da su o tom ročištu obavešteni podnosilac zahteva i njegov zakonski zastupnik. Dana 5. oktobra 2020. godine, ovlašćeni zastupnik podnosioca zahteva je dostavio Osnovnom sudu podnesak kojim mu je saopštio da je sprečen da prisustvuje ročištu kao rezultat njegovog zastupanja na dva druga sudska ročišta u Osnovnom sudu u Prištini. Dana 9. oktobra 2020. godine, Osnovni sud je, kao rezultat izostanka zakonskog zastupnika i podnosioca zahteva sa sudske ročišta, na osnovu stava 3. člana 423. ZPP-a, tužbeni zahtev podnosioca zahteva smatrao povučenim. Kao rezultat toga, zastupnik podnosioca zahteva je podneo Osnovnom sudu predlog za vraćanje predmeta u pređašnje stanje. Dana 28. oktobra 2020. godine, Osnovni sud je rešenjem [C. br. 932/13] odbio predlog podnosioca zahteva utvrdivši da on ovaj svoj podnesak nije potkrepio bilo kakvim dokazom kojim bi se potvrdilo da je on istog datuma i časa angažovan na drugim ročištima. Nakon toga, podnosilac zahteva je protiv rešenja Osnovnog suda od 9. oktobra 2020. godine, kojim je njegov tužbeni zahtev smatran povučenim, izjavio žalbu Apelacionom sudu. Apelacioni sud je odbio njegovu žalbu kao neosnovanu i potvrdio rešenje Osnovnog suda od 9. oktobra 2020. godine. Takođe, Vrhovni sud je, odlučujući o reviziji podnosioca zahteva, svojim osporenim rešenjem odbio njegovu reviziju i potvrdio rešenja Osnovnog i Apelacionog suda.
50. U smislu postupka sprovedenog pred redovnim sudovima, Sud primećuje da se osporeno rešenje Vrhovnog suda odnosi na rešenje Osnovnog suda od 9. oktobra 2020. godine, kojim je tužbeni zahtev podnosioca zahteva smatran povučenim.
51. S tim u vezi, Sud podseća da podnosilac zahteva osporava utvrđenja redovnih sudova, navodeći povrede svojih ustavnih prava, odnosno prava na pravično i nepristrasno suđenje zagarantovano članom 31. Ustava.
52. Konkretnije, podnosilac zahteva navodi da redovni sudovi nisu pravilno primenili zakonske odredbe ZPP-a, odnosno stav 1. njegovog člana 127, u vezi sa prijemom podneska njegovog zastupnika od strane Osnovnog suda, koji je podnet 5. oktobra 2020. godine, odnosno tri (3) dana pre ročišta na kojem bi se razmatrao njegov tužbeni zahtev. U svom zahtevu pred Sudom, podnosilac zahteva navodi da je njegov ovlašćeni zastupnik obavestio Osnovni sud o odlaganju ročišta zbog njegove sprečenosti da prisustvuje ročištu od 8. oktobra 2020. godine, zbog njegovog zastupanja i na dva druga sudska ročišta za koja je bilo zakazano da se održe istog dana u Osnovnom sudu u Prištini.
53. Povodom ovih navoda, Sud podseća na obrazloženje Osnovnog suda u rešenju [C. br. 932/13] od 28. oktobra 2020. godine, kojim je razmotren predlog podnosioca zahteva za vraćanje u pređašnje stanje: *“Sud je ispitao tužbeni zahtev ovlašćenog lica tužilaca da se vrati u pređašnje stanje, pa je nakon ocene svih navoda iznetih u zahtevu utvrdio da je predlog za vraćanje u pređašnje stanje*

neosnovan, jer ne postoji razuman razlog zbog kojeg bi sud mogao da prihvati vraćanje u pređašnje stanje jer uz zahtev nije priložio nijedan relevantan dokaz na osnovu kojeg bi se potkrepljivali navodi iz ovog zahteva, ali pošto je u sadržaju ovog zahteva dostavljeno više razloga da ke punomoćnik tužilaca obavestio tužioca o razlozima svog nedolaska na ročište dana 08.10.2020. godine, kao i da su tužioci obavestili svog punomoćnika da se već neko vreme nalaze u sudu, ali nijedan od ovih navoda nije izneo punomoćnik tužioca utemeljeno sa relevantnim dokazima. Između ostalog, sud nije našao dovoljne razloge povodom zahteva punomoćnika tužilaca za odlaganje ročišta, zahtev podnet poštom dana 05.10.2020. godine dok je primljen u sudu 09.10.2020. godine (što znači da je zahtev za odlaganje u sudu primljen dan nakon ročišta koje je sud zakazao za 08.10.2020. godine), jer punomoćnik tužioca ovom zahtevu nije priložio nijedan dokaz kojim bi potkrepio svoje tvrdnje o odlaganju ročišta, a samim tim i izostanku na ročištu, iz razloga što je isti u ovom zahtevu kao razlog za odlaganje ročišta naveo da je 08.08.10.2020. godine su zakazana i dva predmeta u Osnovnom sudu u Prištini, ali da ovom zahtevu nije priložen nijedan dokaz koji bi dokazao da je istog dana i u isto vreme angažovan u ovom sudu za gore navedene predmete”.

54. Takođe, Apelacioni i Vrhovni sud su u celosti uvažili činjenične nalaze i pravni stav Osnovnog suda iz rešenja [C. br. 932/2013] od 9. oktobra 2020. godine, ocenivši da je on pravilno utvrdio činjenično stanje i pravilno primenio zakonske odredbe, kada je tužbu podnosioca zahteva smatrao povučenom. Oba ova suda su, pozivajući se i na obrazloženje dato u rešenju Osnovnog suda od 28. oktobra 2020. godine, kojim je predlog za vraćanje u pređašnje stanje odbijen kao neosnovan, takođe ocenila nedovoljnim podnesak zastupnika podnosioca zahteva od 5. oktobra 2020. godine, iz razloga što istom nije priložio konkretne dokaze kojim bi potkrepio svoje navode o učešću na ročištima u Osnovnom sudu u Prištini, a samim tim i svoj zahtev za odlaganje ročišta.
55. S tim u vezi, Sud podseća na obrazloženje u rešenju [Rev. 224/2021] Vrhovnog suda, koji je naveo “[...] Pored toga, ovom podnesku nije priložen nijedan konkretan dokaz kojim bi se mogli potkrepiti ovi navodi”.
56. Na osnovu napred navedenog, Sud primećuje da redovni sudovi svoje obrazloženje u vezi sa svojim utvrđenjem da se tužbeni zahtev podnosioca zahteva smatra povučenim, osim na činjenici da Osnovni sud nije blagovremeno obavestio o nemogućnosti prisustvovanja, konkretno zasnivaju na činjenici da podnesku ovlašćenog zastupnika podnosioca zahteva nije priložen nijedan konkretan dokaz kojim bi se potkrepila nemogućnost njegovog prisustvovanja ročištu za glavnu raspravu od 8. oktobra 2020. godine.
57. Pored toga, Sud ocenjuje da uprkos činjenici da se podnosilac zahteva poziva na povredu svojih ustavnih prava, on u suštini pokreće pitanje primene zakona, odnosno odredbi ZPP-a.
58. Sud primećuje da su redovni sudovi ocenili činjenice i da su protumačili i primenili zakonske odredbe u vezi sa zahtevom podnosioca zahteva. Njihovi zaključci su izvedeni nakon detaljnog razmatranja svih argumenata koje je izneo podnosilac zahteva.

59. Sud, pored toga, primećuje da podnosilac zahteva pred Sudom ponavlja iste argumente koje je iznosio i u postupcima pred redovnim sudovima, a koji se odnose na utvrđivanje činjeničnog stanja i zakonitost odluka redovnih sudova.
60. U tom smislu, Sud ističe da nije zadatak Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu, navodno počinjenim od strane redovnih sudova prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). U stvari, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi slučaj Suda KI129/19, podnosilac *Ramadan Kočinaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2019. godine, stav 55; vidi, takođe, slučaj KI40/17, podnosilac *Muharrem Bytyqi i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. jula 2017. godine, stav 35, i slučaj KI14/20, podnosilac *Armend Thaqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 15. aprila 2020. godine, stav 38). Uloga Ustavnog suda je samo da obezbedi poštovanje prava zagaranтованих Ustavom i drugim pravnim instrumentima. Iz tog razloga, Ustavni sud ne može postupati kao sud "četvrtog stepena" (vidi slučaj Suda KI129/19, podnosilac *Ramadan Kočinaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2019. godine, stav 56 i slučaj KI86/11, podnosilac *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine, stav 33).
61. Sud dalje primećuje da se podnosilac zahteva ne slaže sa ishodom postupka pred redovnim sudovima. Međutim, nezadovoljstvo podnosioca zahteva zbog ishoda postupka od strane redovnih sudova ne može samo po sebi pokrenuti osnovanu tvrdnju o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje (vidi slučaj Suda KI129/19, podnosilac *Ramadan Kočinaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2019. godine, stav 57 i slučaj Suda KI56/17, podnositeljka *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 42; vidi, takođe, *mutatis mutandis*, predmet ESLJP-a *Mezotur - Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
62. Ustavni sud može samo da razmotri da li su postupci uopšteno, gledano u celini, sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje, u skladu sa članom 31. Ustava (vidi slučaj Suda KI129/19, podnosilac *Ramadan Kočinaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2019. godine, stav 58; vidi, takođe, *mutatis mutandis*, predmete ESLJP-a *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, presuda od 16. decembra 1992. godine i *Shub protiv Litvanije*, presuda od 30. juna 2009. godine).
63. S tim u vezi, Sud smatra da je obrazloženje dato od strane redovnih sudova, koje se odnosi na navode podnosioca zahteva o povredi odredba ZPP-a i ocenu njegovih navoda o opravdanosti njegovog izostanka sa rasprave od 8. oktobra 2020. godine u Osnovnom sudu, jasno i dovoljno, i da postupci pred redovnim sudovima nisu bili nepravilni ili proizvoljni (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj Suda KI129/19, podnosilac *Ramadan Kočinaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2019. godine, stav 59; vidi, takođe, *mutatis mutandis*, predmet ESLJP-a *Shub protiv Litvanije*, presuda od 30. juna 2009. godine).

64. U zaključku, Sud smatra da podnosilac zahteva nije izneo činjenice koje ukazuju na to da su postupci pred redovnim sudovima, na bilo kakav način, rezultirali povredom njegovih ustavnih prava. Shodno tome, Sud zaključuje da je ovaj navod podnosioca zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kako je utvrđeno pravilom 39 (2) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 39 (2) Poslovnika, dana 16. februara 2022. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Remzije Istrefi-Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani